BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Sayı : 24049440-010.06.02[5/1]-1 02/02/2015

Konu : 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 60 ıncı maddesi uygulaması

GENELGE
2015/1

Bilindiği üzere, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun (Kanun) 60 ıncı maddesinin dördüncü fıkrası; *"Kalkınma ve yatırım bankalarının kendi müstakrizlerinden, ortak ve ortaklıklarından genel esaslar dâhilinde sağladıkları fonlar ile bankalardan, para piyasaları, sermaye piyasaları ve organize piyasalardan sağlayacakları fonlar bu Kanun uygulamasında mevduat sayılmaz."* hükmünü amirdir.

Söz konusu hüküm çerçevesinde;

1) Kalkınma ve yatırım bankaları (banka), nakdi kredi kullandırmadığı kişilerden, gayrinakdi kredi riski bulunan müşterilerinden ya da kredi limiti tahsis edilmiş ancak fiilen nakit kredi riski bulunmayan kişilerden herhangi bir ad altında fon toplayamazlar. Kredi kartı limit tahsisleri müstakriz niteliği kazandırmaz. Müstakriz niteliği ancak, kredi kartları ile nakit çekilmesi ya da mal veya hizmet alımı suretiyle nakdi krediye dönüşen işlemler sonucunda kazanılır.

2) Her bir müstakrizden kabul edilebilecek fon tutarı, kredi kartıyla yapılan işlemlerden kaynaklanan alacaklar da dahil olmak üzere o müstakrizin bankadaki toplam nakdi kredi bakiyesini aşamaz. Nakdi kredi bakiyesinde azalma olması veya kredi ilişkisinin sona ermesi durumunda, karşılık gelen tutarda fonun derhal tasfiye işlemlerine başlanılması şarttır.

3) Kanunun 60 ıncı maddesi hükümlerinin risk grubu ya da dolaylı pay sahipliği esasları çerçevesinde uygulanması söz konusu değildir. Bu nedenle, bankada kredi riski bulunan kişi ile fon kabul edilen kişi farklı olamaz. Bankaların dolaylı ortak ve ortaklıkları ile ortakların eş ve çocuklarından herhangi bir ad altına fon kabul edilemez.

4) Müstakrizlerden genel esaslar dahilinde kabul edilen fonların banka nezdinde hangi amaçla tutulacağı, yazılı olarak akdedilecek müstakriz fon sözleşmesi çerçevesinde taraflar arasında serbestçe belirlenir.

5) Kullandırılan kredilerin teminatını oluşturmak üzere banka nezdinde bulundurulan nakit teminatlar, hangi kredi karşılığında bulundurulduğunun açıkça belirtilmesi, kredinin vadesi boyunca söz konusu nakit teminatlar üzerinde tasarrufta bulunmayı engellemek üzere rehin ya da temlik sözleşmesi kurulması ve bunların tutarı ile faiz, komisyon gibi kredi karşılığında tahsil edilecek her türlü ücret de dahil olmak üzere toplam kredi riskinin uyumlu olması şartlarıyla, 1, 2 ve 3 numaralı bentler kapsamında değildir. Kredi ilişkisinin sona ermesini takiben teminat olarak tutulan paraların, kredi borcu kapatılmak ya da ilgilisine iade edilmek suretiyle derhal tasfiye işlemlerine başlanılması şarttır.

6) Bankalar, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile geçici 3 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde ödeme, fon transferleri ve tahsilat işlemlerine aracılık edebilirler. Ancak bu amaçla alınan paraların kime, ne zaman, ne şekilde ödeneceğinin alınma aşamasında açıkça belirlenmiş olması, işlemin niteliğine uygun makul süreleri aşmayacak şekilde geçici hesaplarda tutulması, vadeli veya vadesiz mevduat veya müstakriz hesaplarına benzer uygulamalara konu edilmemesi ve bu paralara faiz uygulanmaması şarttır.

7) Bu Genelge 1 Haziran 2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Tebliğ olunur.

Mutalip ÜNAL
Başkan V.